

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาความรู้และทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา ผู้วิจัยได้เริ่มดำเนินการศึกษาปัญหาเกี่ยวกับการใช้สิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา โดยผู้วิจัยได้ทำการศึกษาข้อมูลจากเอกสารแนวคิดและทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง จึงได้ทำการออกแบบการวิจัยขึ้น โดยกำหนดกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำนวน 377 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลส่วนบุคคล ความรู้และทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาและนายกเทศมนตรี จากนั้นจึงทำการเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ผลข้อมูล และนำเสนอผลการวิเคราะห์ต่อไป

สรุปผล

ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ที่ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง อายุของผู้มีสิทธิเลือกตั้งอยู่ระหว่าง 21-30 ปี ระดับการศึกษาของผู้มีสิทธิเลือกตั้ง คือ มีการศึกษาชั้นประถมศึกษา ผู้มีสิทธิเลือกตั้งประกอบอาชีพค้าขาย โดยมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา รายได้ต่อเดือนของผู้มีสิทธิเลือกตั้งระหว่าง ไม่เกิน 5,000 บาท สถานภาพของผู้มีสิทธิเลือกตั้งสมรสแล้ว และการไปใช้สิทธิเลือกตั้งผู้มีสิทธิเลือกตั้ง เคยไปใช้สิทธิ โดยสามารถนำผลของการวิจัยมาสรุปผลได้ตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. เพื่อศึกษาระดับความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา พบว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนมากมีความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อพิจารณาในระดับความรู้แต่ละรายการ ปรากฏผลดังนี้

1.1 ความรู้ทั่วไป ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ตอบถูก โดยประเด็นที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตอบถูกสูงสุด คือ เทศบาลนคร เป็นการปกครองส่วนท้องถิ่นรูปแบบหนึ่ง และประเด็นที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตอบผิดสูงสุด คือ แต่ละเขตเลือกตั้งเลือกสมาชิกสภา ได้เขตละ 2 คน โดยภาพรวมระดับความรู้ทั่วไปอยู่ในระดับสูง

1.2 การดำเนินการเลือกตั้ง ประเด็นความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้งส่วนใหญ่ตอบถูก โดยประเด็นที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตอบถูกสูงสุด คือ เมื่อสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือ

ผู้บริหารท้องถิ่นดำรงตำแหน่งครบวาระต้องจัดให้มีการเลือกตั้งภายใน 45 วัน และประเด็นที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตอบผิดสูงสุด คือ ระยะเวลาลงคะแนนเลือกตั้ง คือ 08.00 น. – 16.30 น. บัตรประชาชนที่หมดอายุแล้ว สามารถใช้เป็นหลักฐานในการลงคะแนนได้ โดยภาพรวมระดับความรู้การดำเนินการเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง

1.3 ผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้ง พบว่า ประเด็นความรู้เกี่ยวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้ง และสมัครรับเลือกตั้ง ผู้มีสิทธิเลือกตั้ง ส่วนใหญ่ตอบถูก โดยประเด็นที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตอบถูกสูงสุด คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งจะเสียสิทธิในการสมัครรับเลือกตั้งเป็นผู้ใหญ่บ้าน และประเด็นที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตอบผิดสูงสุด คือ ผู้มีสิทธิเลือกตั้งต้องมีสัญชาติไทยและอายุไม่ต่ำกว่า 20 ปี โดยภาพรวมระดับความรู้เกี่ยวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้งอยู่ในระดับปานกลาง

1.4 ความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง พบว่า ประเด็นความรู้เกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งส่วนใหญ่ตอบผิด โดยประเด็นที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตอบถูกสูงสุด คือ คณะกรรมการการเลือกตั้งมีอำนาจในการเพิกถอนสิทธิผู้กระทำความผิดกฎหมายเลือกตั้ง และประเด็นที่ผู้มีสิทธิเลือกตั้งตอบผิดสูงสุด คือ ในวันเลือกตั้งผู้สมัครหาเสียงได้ โดยภาพรวมระดับความรู้ความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้งอยู่ในระดับต่ำ

2. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครศรีอยุธยาของประชาชนในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา พบว่าประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งมีทัศนคติเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีนครพระนครศรีอยุธยา ในภาพรวมระดับทัศนคติอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.37$, $SD = 0.920$) เมื่อพิจารณาประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ การเลือกตั้งทำให้ประชาชนมีสิทธิเลือกคนดีและตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวมเป็นตัวแทน ($\bar{X} = 4.19$, $S.D. = .724$) ระดับทัศนคติอยู่ในระดับสูง และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ประชาชนจะเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นที่มีบุญคุณส่วนตัวโดยไม่สนใจว่าจะเป็นคนดีหรือไม่ ($\bar{X} = 2.30$, $S.D. = 1.101$) ระดับทัศนคติอยู่ในระดับต่ำ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งกับทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาของประชาชนในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา พบว่า ความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีกับทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีมีความสัมพันธ์กัน โดยมีความสัมพันธ์กันสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

การศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางพัฒนาความรู้และทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาบรรลุผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ซึ่งผู้วิจัยสามารถนำมาอภิปรายผล ได้ดังนี้

1. ระดับความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา พบว่า โดยระดับความรู้ของประชาชนอยู่ในระดับปานกลางความรู้เกี่ยวกับความรู้ทั่วไป ประชาชนส่วนใหญ่ตอบถูก ความรู้เกี่ยวกับการดำเนินการเลือกตั้ง ความรู้เกี่ยวกับผู้มีสิทธิเลือกตั้งและผู้สมัครรับเลือกตั้ง ความรู้เกี่ยวกับความผิดเกี่ยวกับการเลือกตั้ง ประชาชนส่วนใหญ่ตอบผิด สอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับความรู้ของบลูม (Bloom. 1956 : Unpage) โดยวิลเลียม พรอนันต์ (2535 : บทคัดย่อ) ที่ได้แยกความรู้ตามระดับ กล่าวว่า การเรียนรู้โดยการจำเรื่อง เฉพาะวิธีปฏิบัติ กระบวนการ และแบบแผนได้ ซึ่งระดับที่ระลึกได้เป็นความสามารถในการนำข้อมูลจากความจำออกมาใช้ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะประชาชนในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยามีการศึกษาเพียงระดับชั้นประถมศึกษา และมีอาชีพรับจ้าง ค้าขาย จึงยังไม่มีความรู้ความเข้าใจในการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

2. เพื่อศึกษาทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา พบว่า ทัศนคติเกี่ยวกับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเป็นทัศนคติในทางบวก คือ การเลือกตั้งทำให้ประชาชนมีสิทธิเลือกคนดีและตั้งใจทำงานเพื่อส่วนรวมเป็นตัวแทน ระดับทัศนคติอยู่ในระดับสูง และประเด็นที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุดเป็นทัศนคติในทางลบ คือ ประชาชนจะเลือกสมาชิกสภาท้องถิ่นและผู้บริหารท้องถิ่นที่มีบุญคุณ ส่วนตัวโดยไม่สนใจว่าจะเป็นคนดีหรือไม่ ระดับทัศนคติอยู่ในระดับต่ำ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับทัศนคติของ วิรัช ลภีรัตน์กุล (2538 : บทคัดย่อ) ได้กล่าวว่า ทัศนคติสามารถแบ่งตามประเภทของการแสดงออกได้ 3 ประการ คือ ทัศนคติในเชิงบวก เป็นทัศนคติที่ชักนำบุคคลให้พฤติกรรมในด้านดีต่อบุคคลก่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีและความร่วมมือในทุกกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง ทัศนคติในทางลบ คือ เป็นทัศนคติหรือความรู้สึกที่ไม่ดีต่อบุคคลมักเกิดขึ้นร่วมกับความไม่พอใจและความแตกแยก นำไปสู่การควานสรุปตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ แม้ว่าจะยังไม่มี ความเข้าใจในเรื่องนั้นอย่างถ่องแท้ก็ตาม ส่วนทัศนคตินิ่งเฉย คือ บุคคลอาจไม่มีความคิดในเรื่องนั้นอย่างสิ้นเชิง ส่วนใหญ่มักมีสาเหตุมาจากความห่างไกลจากผลกระทบที่เกิดขึ้นหรือขาดข้อมูลที่ชัดเจนเกี่ยวกับเรื่องนั้น ๆ

3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งกับทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาล และนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา พบว่า ระดับความรู้กับทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีมีความสัมพันธ์กัน และมีความสัมพันธ์กันในระดับสูง แสดงให้เห็นว่าการไปใช้สิทธิเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีของประชาชนในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยานั้น ประชาชนได้ใช้ความรู้และทัศนคติของตนพิจารณาการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี ซึ่งสอดคล้องกับ วิจารณ์ ปรามาช ฌ อยุธยา (2520 : บทคัดย่อ) ผลการวิจัยพบว่า ความรู้ ความเข้าใจระบบการเมืองแบบรัฐสภากับทัศนคติทางการเมือง และการปกครองระบอบประชาธิปไตย ความสนใจทางการเมืองกับทัศนคติมีความสัมพันธ์กับการไปใช้สิทธิออกเสียงเลือกตั้ง

4. เพื่อจัดทำแนวทางการพัฒนาความรู้ที่มีต่อการเลือกตั้งและทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรีเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา การดำเนินการจัดทำแผนยุทธศาสตร์มีความสำคัญอย่างยิ่งในการพัฒนาความรู้ และทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี เนื่องจากแผนยุทธศาสตร์เป็นเครื่องมือที่จะนำพาองค์กรไปสู่ความสำเร็จ โดยแผนยุทธศาสตร์ที่จัดทำขึ้นจะเป็นบรรทัดฐานให้ทุกคนในองค์กรดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งจะกำหนดเป็นเป้าประสงค์และกิจกรรม/โครงการต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับการจัดทำแผนยุทธศาสตร์ของ ทศพร ศิริสัมพันธ์ (2539 : บทคัดย่อ) ที่กล่าวว่าความจำเป็นของการวางแผนเชิงกลยุทธ์หรือยุทธศาสตร์ว่ามีความจำเป็นอย่างมากสำหรับผู้บริหารขององค์กรสมัยใหม่ที่มุ่งหวังผลสำเร็จในการดำเนินงาน เนื่องจาก ในปัจจุบันสภาพแวดล้อมของประเทศมีการเปลี่ยนแปลงและขยายตัวอย่างรวดเร็ว ทั้งการเปลี่ยนแปลงทางด้านสังคม เศรษฐกิจ ฯลฯ ซึ่งก่อให้เกิดผลกระทบทั้งที่เป็นโอกาสและภัยอุปสรรคต่อองค์กร นอกจากนี้ ผู้บริหารขององค์กรมีความจำเป็นที่จะต้องพิจารณาจัดสรรทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด ทั้งในแง่ของงบประมาณ บุคลากร ตลอดจนเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ ประกอบกับการขยายตัวและความสลับซับซ้อนขององค์กรทำให้ผู้บริหารจะต้องพยายามกำหนดทิศทาง จุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ และแนวทางการดำเนินงานที่ชัดเจน

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะที่ได้จากการวิจัย

1.1 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรให้ความรู้เกี่ยวกับเลือกตั้งโดยการรณรงค์ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การจัดอบรม การปิดป้ายประกาศ การแจกโปสเตอร์ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ แก่ประชาชนในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยา

1.2 สำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้งควรให้ความรู้แก่กลุ่มผู้นำชุมชนเพื่อให้นำความรู้เกี่ยวกับการเลือกตั้งไปเผยแพร่แก่ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งในเขตเทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาต่อไป

1.3 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งควรให้ความสนใจต่อการรณรงค์ส่งเสริมการประชาสัมพันธ์ การจัดอบรม การปิดป้ายประกาศ การแจกโปสเตอร์ แผ่นพับประชาสัมพันธ์ ที่เกี่ยวกับการเลือกตั้งของสำนักงานคณะกรรมการการเลือกตั้ง

1.4 ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งควรไปใช้สิทธิเลือกตั้งเพื่อแสดงถึงการมีส่วนร่วมในการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นพระประมุข

1.5 เทศบาลนครพระนครศรีอยุธยาต้องให้ความสำคัญ ให้ความสนใจ ในการรณรงค์ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนมีความรู้ ความเข้าใจในการเลือกตั้ง

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรทำการศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่มีความสัมพันธ์กับการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี

2.2 ควรทำการศึกษาในกลุ่มตัวอย่างพื้นที่อื่น ๆ ใกล้เคียงกัน เพื่อให้ได้ข้อมูลที่กว้างขึ้น

2.3 ควรทำการศึกษาเกี่ยวกับระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนเกี่ยวกับสิทธิเลือกตั้งร่วมด้วย เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ลึกซึ้งมากขึ้น

2.4 ควรทำการศึกษาเพิ่มเติมเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงของระดับความรู้และทัศนคติที่มีต่อการเลือกตั้งสมาชิกสภาเทศบาลและนายกเทศมนตรี โดยออกแบบการวิจัยเพื่อวัดระดับความรู้ก่อนและหลัง